

HRVATSKA STRAŽA

IZLAZI SVAKI DAN OSIM PONEĐJELJKA.
UREDNIŠTVO I UPRAVA TRENKOVA UL.
BR. 1. II. — TELEF. UREDNIŠTVA BR. 42-63.
TELEF. UPRAVE BR. 42-63 (NUZPOSTAJA).

God. VI. Zagreb, nedjelja 24. lipnja 1934. Br. 142

PRETPLATA MJESEČNO 40 DIN. — ZA TRI
MJESECA 120 DIN. — POLUGOD. 240 DIN.
OSTALO SRAZMJERNO. ZA INOZEMSTVO
ISTA CIJENA UZ NAKNADU POSTARINE.

KRIŽ, PRAVDA, ISTINA I LJUBAV

U znaku križa, boreći se za pravdu, katoličku istinu, pun kršćanske ljubavi, osobito prema slabim i potlačenim, pouzdavajući se u Gospoda, nasljednik Hrvatskoga Metropolitite spreman je na sve u radu na korist sv. Crkve i svoga naroda

Zagreb, 23. VI. Sutra će radosno brojiti zvona sa vitkih tornjeva ponosne katedrale sv. Stjepana, kad budu svojim zvucnim glasovima pozivala kler i vjerni pak na divni i uzvišeni obred biskupskog posvećenja Onoga, koji je imenovan nasljednikom i pomoćnikom Hrvatskoga metropolitite. Pobožni narod, koji će dupkom ispuniti lađe katedrale, s napatom će pozornosti pratiti čin konsekracije za koje će Hrvatski metropolitita uz pomoć metropolitite Hercege - Bosne, te biskupa splitškoga kao nasljednika na stolici sv. Dujma i nekadašnjeg primasa Dalmacije i Hrvatske, pomazati sv. uljem svoga odbranog pomoćnika i budućega nasljednika Sve naše nadbiskupije i biskupije, svi krajevi našega naroda, svi svećenici i vjernici bit će preko konsekratora simbolički zastupani kod najsvetijeg obrada, pri kojem će novi nadbiskup - koadjutor biti uzdignut u čin nasljednika Apostola. Sveta crkva će mu sutrašnjega dana, otvoriti svu neizmjeranu riznicu svojih vrhunaravnih darova i sasuti nad njim sve svoje nebeske milosti, da u njezinom novom sacerdos maximus-n: »obiluje ustrajna vjera, čista ljubav, iskreni mir, da bude službenik pomirbe rječja i djelom, snagom znakova i čudesa, da njegov govor ne bude u ispraznim riječima ljudskoga znanja, već u očitovanju duha i kreposti, da mu Gospod poda ključeve nebeskoga carstva, da bi se služio a ne uznoše vlasti, koju daruje za izgradnju, a ne za rušenje. Neka bude vjerna i razborit službenik... neka bud uvijek pun brige i žarkog duha. Neka mrzi okolost i ljubi istinu i neka je nikad ne napušta svladan pohvalama ili strahom«. Cijeli pak narod svojim molitvama i dobrim željama prosit će od Gospoda, da sutrašnji svećar bude dostojan nasljednik velikih zagrebačkih biskupa i nadbiskupa, i da ide tragom, koji su oni gotovo kroz tisučijete zacrtali kao vjerski pastiri i duhovni vođe svoga naroda.

Gospodin u svojoj Premudrosti, sveta Stolica u svojoj ljubavi prema našem narodu i Hrvatski metropolitita u svojoj brizi životni dali su zagrebačkoj nadbiskupiji i štavom našem narodu čovjeka, koji će Božjom pomoći ispuniti nade, koje se u nj postavljaju. Novi nadbiskup - koadjutor po svom dosadašnjem životnom razvitku i radu opravdava nade, želje i izgled sv. Crkve, svog nastupira, te klera i vjernika. On je izrastao iz sredine, koja je kroz vijekove najpoptornije i najsigurnije sačuvala kapital, koji su Hrvati stekli primanjem sv. krštenja i prenosili ga iz generacije u generaciju. Njegovo je rodno mjesto, u kojem se i odgojilo, najbliži hrvatski seljački kraj, gdje su u najplemenitijem obliku u tisućgodinjem neprekidnom kontinuitetu sačuvala tradicionalna odanost sv. vjeri, istinska pobožnost, čisti seljački karakter, ljubav prema zemlji natopljenoj krvlju i znojem. On je najintenzivnije kao vojnik na fronti proživio najkrvavije prirove svjetskoga rata. On je bio i student i običan seljak. On je sin pobožne obitelji, koji je dugo razmišljao i borio se

PREUZV. GOSPODIN DR. ALOJZIJE STEPINAC, NADBISKUP-KOAJDUTOR

za svećenički poziv, on je konačno postao svećenik po postu i molitvama svoje majke. Svojom poniznošću, asketizmom, ljubavlju prema siromasima, savjesnim vršenjem povjerenih mu zadataka, svratio je na sebe pozornost svojih vrhovnih crkvenih poglavara, koji su ga smatrali dostojnim i sposobnim tako visoke, teške i odgovorne časti.

Nije on želio, da dođe na svoje sadašnje mjesto. Kad se, pročitavši članak svoga bivšeg učitelja dra Lončarića, u kojem mu ukazuje, koji mu je pravi životni put, konačno odazvao glasu Božjem, savjetu svojih odgojitelja i molitvama svoje majke i zaputio se u daleki Rim, u svojoj majci al nije dočaravao visokih časti. Sanjao je o seoskoj župi i spremao se za poziv duhovništva u kojem seljačkom kraju. Ali Providnost je drukčije odredila. Njegov nadbiskup zadržao ga je na službi kod sebe i u kratko vrijeme upoznao u njemu divnog svećenika, sposobnog radnika, odlučnog upravnika, te ga konačno sebi izabrao za pomoćnika i nasljednika.

lim: ja Te Domine apreravi. (Tu je izreku novi nadbiskup sebi izabrao za svoju lozinku).

Svaki od vas — ponizno i iskreno kaže novi nadbiskup, — bio bi i po dobi i po zaslugama i po umu prije pozvan nego li ja, da dođe na taj položaj.

Novi nadbiskup - koadjutor iznio je u pregnatnim riječima i svoj program. On je u svom govoru rekao:

»Moja je nakana i cilj čist. Slijediti nauku križa, te bez ikakva straha braniti katoličku istinu. Pravednost — prema onoj — dijeli iustitiam et odi iniquitatem — to je moje načelo. Ogavnost prema svakoj nepravdi bila je uvijek duboko usadena u mojoj duši, kao što je i ljubav prema pravdi. Pa kao što sam bio za dobro svoga naroda spreman dati sve, tako sam spreman na sve i za Crkvu katoličku, koja me je od najranije mladosti učila dati svake što je njegovo i ljubiti ljude istinskom ljubavi.

Novi nadbiskup - koadjutor ispoljavao je i do sada svoju ljubav prema pravdi i istinsku ljubav prema ljudima, neprimjetno od široke javnosti. Od preuzv. g. nadbiskupa dra Bauera bio je postavljen da radi u karitativnoj akciji. I na položaju predsjednika Zajednice Karitasa nadbiskupije zagrebačke, zajedno sa svojim vrijednim suradnicima uređivao je listić onako skroman, kakav mu je bio i urednik. Zagrebačka Karitas počela je u godini 1934. izdavati mjesečni svoj vjesnik pod naslovom »Karitas«. U pet brojeva toga sitnoga listića napisao je (dakako nepotpisan!) msgr. dr. Stepinac krasne uvodnike i duboke članku, u kojima se zrcali sva njegova duša i duševnost. U njima on pozivlje sve katolike na djelotvornu kršćansku ljubav. Ne smaje dovoljno citata iz knjiga Starog i Novog Zavjeta o potrebi milositosti. Doziva u pamet riječi Mojsijeve knjige izabranom narodu: »Zato ti zapovijedam, da otvoriš ruku bratu svome nevoljnome i siromašnome, koji prebiva s tobom u zemlji: siromaha i prosjaka neka ne bude među vama«. Tu on ganutljivim riječima pozivlje katolike, osobito omladinu na pohađanje bolesnika, upozornje nas na primjere, kako drugi narodi podupiru karitativne akcije, raspravlja o problemu službeniđi sa moralnog gledišta. Iznosi primjere ljudske bijede, koje je vidio na svoje oči pohađajući nemoćne. Moli imućne ljude, neka misle na siromašnu dječicu, koja zimi nema ni obuće ni hrane i zaklinje vjernike, veke se ugledaju u starca Tobiju i obilaze sirotinju.

U jednom marksističkom listiću ovih dana čitamo: Proletarijat ne će dobročinstva, ne treba dobrotvornih društava, ne traži samilosti. Sve to ponizuje onoga, kome se to iskazuje. Hoćemo rada za svakoga, hoćemo ekonomsku jednakost. Marksizam zabacuje ljubav prema bližnjemu, a propovijeda klasnu mržnju. Pok. Lunarski se pješa: »Dođe ljubav prema bližnjemu. Ono što nama treba, to je mržnja. Mi moramo naučiti mržiti i smio na taj način osvojiti čitav svijet«. Socijalizam je

Novi nadbiskup - koadjutor bio je svjestan svoje nove službe, svoje teške zadatke i svih onih očekivanja, koja u nj polazu svi faktori. Znao je on, da je teška služba biskupska, jer je nad biskupskim svećeništvom samo Kristovo svećeništvo, a svećeništvo je trajna žrtva. Imao je na umu karakteristiku sv. Jeronima o biskupskom opus, id est MARTYRIUM desiderat i zato je mogao punju pravom odgovoriti preuzv. g. dru Salisu-Soevisu, kad mu je izrazio čestitke Prvostolnog Kaptola:

»Zahvaljujem vam od arca, iako se radovati ne mogu, jer je moje imenovanje za mene težak križ. Križ pak valja nositi prema pravilima kršćanske savršenosti ne samo patienter, nego i libenter i ardentet, a u savršenosti nisam još ni toliko uznapredovao, da bih ga nosio patientet, a kamo li još libenter i ardentet.

Međutim kakogod bilo, ja sam na ovaj teški položaj došao POKORIVŠI se želji vrhovnoga poglavara, Sv. Oca. Zato ve

za svoje utopije uzelo podlogu u djelotvornu kršćansku ljubav, već životinjsku mržnju. Homo homini lupus! Mržnjom ćemo se postaviti na nejezno mjesto. Za teoretsko opravdanje novoga društvenoga poretka, koji bi imao odstraniti svaku nejednakost, izabrao je historijski materijalizam. Filozofija, po kojoj je čovjek samo produkt materije, rezultat onoga, što jede, mala bi dovela do univerzalne pravednosti. Novovjekovno društvo zabacilo je kršćanski spiritualizam, bratstvo ljudi u Kristu, Kristovu ljubav do samouništenja prema čovjeku i degradiralo čovjeka na rang životinje.

Ovih je dana izdao poznati švicarski katolički sociolog Gonzague de Reynold izvrsnu knjigu pod naslovom »Tragična Evropa« (L'Europe tragique). U njoj on postavlja tezu, da se ljudi ne smiju lakomno igrati sa idejama. Ne smiju se nekažnjeno izmišljati miti o iskonskoj dobroći ljudi (Rousseau), jer oni dovode do strašnih francuske revolucije. Teško onome, tko odstranjuje moralne i duhovne vrijednosti. Socijalno se od moralnoga ne može odijeliti, a ovo nikako od religioznoga.

Da zamijene kršćansku ljubav prema čovjeku, moderni sociolozi prikazali su ljudsko društvo po životinjskom uzoru: i ustvrdili, da se ono razvija po zakonima košnice pčela, gnijezda termita, čopora vukova. Mjesto ljubavi uzeli su pojam solidarnosti, mjesto bratstva zakone animalnog organizma. I dogodilo se, da je jedan dio reformatora društva upao u obožavanje pojedince, a drugi u isključivo uvažavanje kolektiva. Nietzsche je u ime Nadčovjeka zabacio svako milosrđe i postavio Zaratustrinu nauku: »Novu ploču, braćo moja, postavljam vam: budite nesmiljeni.« »Slabi i izrodi neka propadnu, treba im još pomoći k tome.« »Jesam li braćo nesmiljen? Ali ja vam kažem: što pada, treba još i porinuti.« Zašto je napadao katoličku crkvu, da svojim pomaganjem siromaha i bijednika isprovocira ropski moral i da kvari čovječanstvo. Drugi kao marksizam utopili su pojedince u moru kolektiva; pretvorili ga u surovu gradju, od koje će se sagraditi buduće društvo na hektarobama ljudskih žrtava i potocima krvi i riječama suza.

Boljševizam gradi kulu Babilonsku, koja se mora srušiti, jer nema podloge u kršćanskoj ljubavi prema čovjeku, već se temelji na preziranju čovječjeg dostojanstva, na vjeri u dresuru čovjeka i životinjski moral. Ne može društva reformirati onaj, koji u sebi nema etičke snage, koji je nemoćan prema svojim strastima. Zato svi boljševički pokušaji socijalne reforme nisu uspjeli i ne mogu uspijeti, jer su reformatori zabacili ono, što smatraju da ponizuje proletera, da ga degradira, istinsku i djelotvornu ljubav prema čovjeku siromahu, koji je stvoren na sliku i prilik Božju, koji je naš brat. Naprotiv kršćanstvo, koje nije gradilo velikih nacra niti obćavalo raj na zemlji, proizvelo je u raznim epohama najveće i najdublje socijalne reforme.

Katolička crkva nije ukinula ropstva, ali mu je ispraznila sadržaj, učinila ga suvišnim bez ikakvog potresa i time odstranila najveću sramotu antike kulture. Kad je srednji vijek nagomilao u sebi toliko barbarskih surovih instinkata, da je prijetila nova revolucija, tada se pojavio Asiški siromah, koji je u svojoj ljepoti ostvario evanđeoski način života i u sebi kao nitko do tada odrazio sliku Kristovu. Svojom ljubavlju prema siromaštvu tako je obogatio svijet, da ga je svojim Trećim redom reformirao. Tko bi naveo plejade i legije svetaca i svetaca te božjih ugodnika, koji su svojim samopriporom, požrtvovanjem, ljubavlju prema bolesnima i gušavima, misijama u stranim zemljama učinili herojska djela, na kojima istinski počiva sva naša zapadna kultura? Koji marksist je učinio za čovječanstvo više od velikoga sveca sv. Vinka Paulskoga i njegove Družbe?

Novi nadbiskup-koadjutor preuzv. g. dr. Stjepanac spoznao je u svom radu ovaj temelj svake socijalne reforme, izvor prave socijalnosti i put, kojim mora ići istinski rad za bližnjega. Kao radnik u Karitasu, kao urednik njegova Vjesnika pozivao je katoličku inteligenciju, osobito omladinu, na krizarsku vojnu miloerdu, upozoravao da rad u Karitasu mora biti priprava za pravi javni rad. On je osjetio

Izjava francuskog poslanika

Beograd, 23. VI. Sutra u 5 sati po podne stiže francuski ministar vanjskih poslova Barthou u Beograd, posebnim parobrodom. Na pristaništu se vrše sve pripreme radnje i sprema se za g. Barthoua svečan doček. Grad će biti sav okružen zastavama, pa su već danas na svim državnim zgradama i na nekim privatnim kućama izvišene zastave. Gosp. Barthou će boraviti u Beogradu tri dana, i tom se dolasku pridaje osobito značenje.

Beograd, 23. VI. Povodom posjete francuskog ministra vanjskih poslova g. Louisa Barthoua Beogradu poslanik francuske republike na našem Dvoru g. Paul Emile Naggiar dao je predstavniku Agencije Avale ovu izjavu: »Sretan sam — rekao je g. ministar — što mi se daje prilika da vam izrazim svoju radost zbog dolaska ministra g. Barthoua u vašu dragu zemlju. Ja smatram, da su to događaji, koji će predstavljati jedan značajan datum u historiji odnosa između naših dvaju zemalja čije uzajamno prijateljstvo nikada nije bilo pomućeno ni jednim oblakom.

Pooštrene mjere u Austriji

Beč, 23. VI. U čitavoj Austriji i nadalje traje pripremno stanje, jer se atentati i nadalje ponavljaju. Doduše atentati nisu skopčani sa velikim štetama, ali oni sprječavaju normalan tok prometa, što je vrlo štetno za turizam.

Bečki listovi su donijeli prikaze rasprava u Bukureštu, pa se u tim izvještajima posebno ističe, da je velik dio razgovora bio namijenjen prilikama u Austri-

Zaštita francuske

Pariz, 23. VI. (a). Na kraju svoje sinoćnje sjednice francuski parlament donio je odluku, da se obrazuje naročiti odbor, koji će imati dužnost da parlamentu podnese

dokumentirani izvještaj o uvozu žita u Francusku i o mjerama, što bi im trebalo poduzeti za zaštitu francuskih tržišta.

PROSLAVA 25-GODIŠNICE PRVOG LETA PREKO KANALA.

Pariz, 23. VI. (a) Svečanosti proslave 25-godišnjice prvog leta Bleriotova preko La Mancha predsjedao je sami predsjednik republike g. Lebrun. Sudjelovao čel i podmaršal avijatike Velike Britanije De lafer, kao delegat britanske avijacije i britanski ministar avijatike lord Londonderry.

POSJET NJEMACKE FLOTE ENGLESKOJ.

Berlin, 23. VI. (a). Doznaje se, da je posjeta njemačkih krstarica »Königsberg« i »Leipzig« u Portsmouthu, određena za vrijeme od 11. do 15. srpnja ove godine.

NOVI SOVJETSKI POKLISAR U BERLINU

Pariz, 23. VI. (a). Javljaju iz Moskve, da je centralni izvršni odbor Sovjetske Rusije izdao saopćenje, prema kojem se dosadašnji sovjetski poklisar u Berlinu g. Kincuk smjenjuje, a na njegovo mjesto dolazi sadašnji sovjetski poklisar u Turskoj g. Surč.

PREGOVORI VLADE I EPISKOPATA U NJEMACKOJ

Berlin, 23. VI. (a). U ponedjeljak počinju pregovori između vlade i njemačkog katoličkog episkopata o izvjesnim pojednostavima oko načina primjene konkordata.

božansku radost, koju pruža nesebični rad za bližnjega, bio njezin misijonar i propovjedalac i nastojao, da se svaki katolik i svaki čovjek napije tog nebeskog vrutka. To je ujedno bila najbolja garancija njegovim pretpostavljenima, kad su ga dizali na tako veliku čast, da je on čovjek, koji najtemeljitiše shvaća duh potrebit onima, koji će u današnjem socijalnom vijeku promicati reforme u duhu epohalnih enciklika »Rerum novarum« i »Quadragesimo

Drago mi je, što je ministar Barthou bio u mogućnosti da tako brzo uzvрати ministru g. Jevtiću njegov posjet Parizu.

Ja dobro znam od koliko uticaja mogu biti lični dodiri državnika na odnose između zemalja, koje oni predstavljaju. Otuda ja od posjeta našeg ministra vanjskih poslova očekujem najbolje rezultate.

Za mene je lično ovo jedan od naj-sretnijih događaja, kojim je obilježeno moje bavljenje u Beogradu. Ja sam, kako sam najbolje znao, radio na još većem pojačanju vijekovnih prijateljskih veza, koje sjedinjuju Jugoslaviju i Francusku. Ja sam dakle prvi, koji učestvujem u radosti Francuza i svih prijatelja Francuske, videći da je Francuska na jedan tako sjajan način predstavljena u vašoj plemenitoj i lijepoj prijestolnici.

U ličnost ministra g. Barthoua ne može se rastaviti državnika od sjajnog Akademika i velikog patriote. U njegovu ličnost cijela Francuska čini posjet vašoj dragoj zemlji i izražava joj svoju bratsku ljubav.

U mogućnostima razvoja političkih prilika na toj kritičnoj točki.

Beč, 23. VI. (a) Ministarski savjet donio je zakon o ubrzanju vanrednog postupka o krivičnim djelima, izvršenim uz pripomoć eksploziva. Po tom novom zakonu

isključuju se kod takovih djela odredbe o olakšavajućim okolnostima i o pravu smanjenja kazne putem milosti.

Poljoprivrede

S druge strane u ime parlamentarnog odbora za kolonije zastupnik g. Paresse podnio je parlamentu prijedlog, da se uvoz riže iz Indokitaja u Francusku oslobodi svake carine radi poboljšanja trgovine između Francuske i njenih posjeda u Indokitaju. Po ovoj prijedlogu g. Paresse nije donesena nikakova odluka, čijona je odgođena za jednu od narednih skupštinskih sjednica.

NOVI FRANCUSKI POKLISAR U SOFIJI

Pariz, 23. VI. (a). Danas je službeno objavljen dekret prema kojemu je francuski opunomoćeni ministar u Sofiji g. Henri Cambon imenovan izvanrednim poslanikom i opunomoćenim ministrom francuske republike u Luxemburgu. Dosadašnji opunomoćeni ministar u Luxemburgu g. Laboret imenovan je za izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra francuske republike u Sofiji.

JEDNA TUŽBA PROTIV BONNYA

Pariz, 23. VI. (a). Advokat bivšeg poslovnog prijatelja Stavskog zloglasnog Zweifera g. Theuvenot podnio je tužbu državnom tužiocu protiv inspektora javne bezbjednosti g. Bonnya zato što je g. Bonny pri likom svojih iskaza pred parlamentarnim istražnim odborom za Staviskijevu aferu prekršio zakonske odredbe o čuvanju profesionalne tajne i podnio članovima odbora neke Zweiferove izjave pred brojanskim istražnim sudom g. d'Uhaltom, koje su se čitale na kati iz bayonškog novčanog zavoda i čekovnih talona Staviskoga. Otvjetnik g. Theuvenot tužio je g. Bonnya i zato što je on jednom prilikom pred istražnim vlastima izjavio, da je Zweifel bio jedan od njegovih informatora.

anno«. Zato se i možemo čvrsto uzdati u zavjet, koji si je zadao novi nadbiskup-koadjutor kao bivši seljak, vojnik i karitativni radnik, kad je svoj spomenuti govor završio ovim riječima: »Kao što sam svagdje nastojao ispuniti svoju dužnost, tako ću je nastojati ispuniti što savjesnije i na svom novom položaju, da moj rad bude na pravu korist sv. Crkve, hrvatskog naroda i domovine«.

Odlučna bitka u Južnoj Americi

PARAGVAJ POBJEDNIK? Buenos Aires, 23. VI. (a) Prema vijestima iz Assunciona, na bolivijskom odsjeku vode se dalje žestoke borbe. Vojni krugovi daju toj bitci odlučni značaj. Pouzdano se vjeruje u konačni uspjeh Paragvajaca. Dosad su odbijeni svi bolivijski protunapadaji. Tom je prilikom mnogo neprijatelja zarobljeno.

Vijesti iz Beograda ZAKON O FIDEIKOMISIMA PRED SENATOM

Beograd, 23. VI. U senatu je danas raspravljen zakonski nacrt o razriješenoj porodičnoj fideikomisa. Poslije izvještaja odbora, kojeg je podnio dr. Nemeč, dao je odvojeno mišljenje dr. Superina. Zakon je na koncu primljen u načelu i pojednostima, pa je slijedeća sjednica senata zakazana za 2. srpnja u 5 sati poslije podne, sa dnevnim redom: rasprava zakonske osnove o sudskom vanparničkom postupku i o uvodnom zakonu za taj isti zakon.

SJEME OSLOBODENO OD CARINE

Beograd, 23. VI. (a). Ministarski savjet na prijedlog g. ministra financija na osnovu Člana 15 Prijedloga Zakona o općoj carinskoj tarifi riješio je, da se sjemenje pšenice, raži, ječma, zobi, kukuruza, riža u zrnu, pasulja, graška, sočiva i ostalog variva, kada se uvozi radi kultiviranja boljih vrsta ovih proizvoda slobodno je od carine pod uslovima, koje propiše ministar financija u sporazumu sa ministrom poljoprivrede.

PENZIONIRANI

Beograd, 23. VI. (a). Ukazom pensionirani su: Nikola Subert, viši inspektor 4. grupe 3. stepena kod šumarskog odsjeka Kraljevske banke uprave u Zagrebu, g. Ivan Jerbić, viši šumarski savjetnik 4. grupe 2. stepena kod Direkcije šuma u Zagrebu.

ENGLJSKI KONZERVATIVCI DRŽE POZICIJE

London, 23. VI. (a). Na dopunskom izboru za izborni srez Twickenham izabran je konzervativac Oritchley sa 25.390 glasova, njegov protukandidat g. Holman (radnička stranka) dobio je 19.800 glasova. Ovaj su srez i do sada držali konzervativci.

SENIORATSKI SASTANAK bit će u ponedjeljak u uobičajeno vrijeme.

»DRUŠTVO KATOLIČKIH ŽENA« NA ZAVRNICI. U četvrtak je održan u dvorani Gospe Lurdske kod o. franjevacu u Vrbanjevoj ulici sastanak na kojem su primljena pravila novoga »Društva katoličkih žena«. Pravila će biti poslana na odobrenje crkvenim vlastima. Na istom sastanku obavljen je i izbor redovite uprave kojoj je na čelu gđa Marija Dabčić, potpredsjednice su Marija Balić i Ana Badalić, tajnice Zlata Svoboda i Magdalena Magiary, blagajnica Alojzija Bernult, a u upravi je još nekoliko odbornica.

IZ KARLOVCA Svečanost karlovačkih masona

Karlovac, 23. VI. Kako je poznato u hrvatskim krajevima djeluje masonerija tzv. »Ivanjska opservancija« sa tri stepena (za razliku od škotskog obreda, koji pozna 33 stepena). To dolazi do izražaja i u imenima. Tako se karlovačka loža zove »Ivanjski krijes«. Zato sve lože slave na poseban način blagdan sv. Ivana Krstitelja, makar zabacuju kršćanstvo. U zagrebačkom hramu u Mošinskoga ulici nalazi se na dnu stubišta čak i kip Ivana Krstitelja od pok. br. Valdeca.

Karlovačka loža će, razumije se, svečano proslaviti Ivanje na čije večeras u oči Ivanja biti na Maloj Gazi: za »bratcu« priredena svečana večera ili kako to oni kažu bit će »održan rad pri bijeloj trpezji«. Apetit braće je velik. Doznajemo, da je zaklano 10 komada peradi, spremljena je juha od graška, priređeni su kolači i nabavljeno voće. Razumije se, da je poskrbljeno i za dobru kapljicu pa će tako »bratcu« večeras »poraditi« za masonske ideale.

LEBINEC I DRUG, Radčeva ul. 1 je poznata pomodna trgovina sa najvećim izborom.

Pripreme za konsekraciju

preuzv. g. nadbiskup-koadjutor danas je uveden u prvostolni kaptol —
giskupi u Zagrebu — Geslo i grb nadbiskupa-koadjutora — Raspored
sutrašnje konsekracije — Čestitka drugova iz Germanikuma

Zagreb, 23. VI. Nadbiskup-koadjutor preuzv. g. dr. Alojzije Štepinac napustio je Dom duhovnih vježbi danas u 9 sati prije podne. U 11 sati došao je na sjednicu prvostolnoga kaptola zagrebačkoga koja je održavana pod predsjedanjem dekana kanonika lektora presvij. g. Msgr. dra Lovre Radičevića u kaptolskoj vijećnici. Na ovoj sjednici pročitao je presvij. g. dr. Josip Volović, apostolski protonotar kanonik prokantor prijevod bule o imenovanju novoga nadbiskupa-koadjutora. Ovaj prijevod bit će sutra pročitán s propovijedaocem u katedrali prije sv. Mise i konsekracije koja će započeti u 8 sati.

Došavši pred kanonič. zbor nadbiskup-koadjutor je kazao da treba da sačini kaptolu-bulu i on to po kanonskim propisima vrši pa želi da se bule pročita. Kanonik lektor presvij. g. Msgr. dr. Lovro Radičević veli da je kaptol tu bule već pročitao i uzeo na znanje.

On se i u ime svoje i u ime cijeloga kaptola raduje tome imenovanju i obećaje da će kao i do sada kaptol nastojati da vrši zadaću u upravi dječje i pomoći sva nastojanja biskupa u radu na dobro Crkve i naroda.

Na te riječi odvrća preuzv. g. nadbiskup-koadjutor i izjavljuje da se nada da će ga kaptol u njegovoj dobroj volji razumjeti i da će njegov rad biti u harmoniji s radom i nastojanjima kaptola. On od srca zahvaljuje na njihovoj suradnji i pomoći. Preporuča im se, jer on je eto ne nadajući se postavljen na to mjesto i nema iskusstva u radu kao ovi muževi prvostolnog kaptola pa neka oni svoje veliko iskustvo i spremnost upotrijebe.

Ovim činom je preuzv. g. nadbiskup-koadjutor uveden u prvostolni kaptol. Osim ove papinske bule, imaju još dvije te je jedna za samog novoimenovanog kadjutora, a druga za biskupe sufragane

Bonefačić. Kako će teći obred konsekracije opširno je opisano u posebnom članku današnje »Hrvatske Straže«.

U obredu konsekracije bit će presbyter assistens presvij. g. dr. Lovro Radičević, a ostali članovi više asistencije su: presvij. i preč. gg. dr. Dočkal, Bičanić, Šimatović i dr. Bakšić. Ceremonijal vodi prebendar preč. g. Rukavina.

Na koru će pjevati katedralni zbor pojačan sa 40 pjevača, većim dijelom članovima »Lisinskog«. Pod ravnanjem regensa chori prebendara preč. g. Filipa Hajdukovića pjevati će pojačani muški zbor od Josipa Reinbergera B-dur misu, a na ofertorij Hallerov »Tu es Petrus«. Na koncu pojačani zbor pjeva »Tebe Boga hvalimo«.

Rektor rimskog »Germanikuma«, gdje je nadbiskup-koadjutor svršio visoke filozofske i teološke nauke kroz sedam godina, Konstantin Noppell sa dvojicom predstojnika zavoda i sa 128 studenata poslali su Preuzv. g. Dru Alojziju Štepincu čestitku, koja je umjetnički izrađena na papiru za diplome. Čestitka je sastavljena na latinskom jeziku. Tu se najprije ističe, da »alma mater« gregorijanska univerzita i Kollagij »Germanicum« nikada do sada u dugoj svojoj historiji nije zapamtio, da tako mlad svećenik kao dr. Štepinac postaje visokim crkvenim dostojanstvenikom. To se dogodilo baš onako, kako je zapisano u knjizi: Kraljeva, da je Bog od svih sinova patrjarhe Isaje izabrao najmlađega, Davida, koji će pobijediti Golijata i vratiti izraelskim narodom. Pred četiri godine da su slavili u Rimu njegove primocije, prije tri godine kazali su mu na odlasku iz Rima srdačni zbogom, a evo sada se tako brzo u Gospodu raduju

njegovom imenovanju i žele mu mnogo godina sretnoga života. Imenovanje Preuzv. Alojzija Štepinca da pada u samo predvečerje svećeničkoga praznika Tijelova, pa ga je u to predvečerje svećenik po redu Melkisedekovu sam Gospodin Isus Krist izabrao za dionika svoga vesleučeništva.

Danas se u punom smislu izvršilo ono, što su Germaničari na svečanom sastanku zapisali zajedno sa drom Štepincom kao svoj program još god. 1930. na dan Svih Svetih: »Vi ste svijetlo svijeta!«

Germaničari dalje mole Preuzvišenoga Nadbiskupa-koadjutora, da se ne plaši teškoga križa. Kad ga je Gospodin pozvao, kazao je sa prorokom: »Gle ja sam tu, šalji me!«

Ovim poslanstvom otvorio mu je Bog više put križa nego put časti. Ali neka mu vazda svijetli lozinka Sv. Apostola Pavla, koju je zapisao na čelu svoga svećeništva kao program života: »Daleko neka bude od mene, da se ponosim osim sa krížem Gospodina našega Isusa Krsta, u kojem je meni svijetel raspet i ja svijetu.«

Germaničari završavaju čestitku riječima: »Želimo Ti slavu križa, želimo Ti milost križa, kadgod nas zajedno sabere Kristova ljubav kod obnavljanja nekrvne žrtve križa. Neka Ti budu na pomoći sveti, koje si toliko s nama prizivao: Ignacije, Kanizije, Alojzije i prije svega Tvoj zemljak naš Blaženi Marko Krževčanin, na čiji si blagdan nekoliko dana iza ređenja podjelo nama svećani euharistijski blagoslov. Neka dođe na Tebe po silu Božanske Tajne punina Duha Svetoga; da on bude Tvoj zaštitnik, svijetlo Tvoje, jakost Tvoja, govor Tvoj i vatra srca Tvoja!«

Izbor gradilišta za novi Tomislavov dom

NEDOSTACI NOVOGA GRADILIŠTA I JEDAN PRIJEDLOG

U jučerašnjem članku o pitanju izbora gradilišta za ponovnu gradnju Tomislavovog doma na Sljemenu govorili smo najprije o prednosti: malo staroga položaja doma, a zatim smo iznijeli kako se je sadašnja uprava nenadano odrekla dosadašnjega zemljišta i izabrao novo koje je nepodesno s obzirom na tehničke poteškoće i skupociju gradnje pa i samih predradnja na terenu. Danas ćemo iznijeti prigovore protiv izbora novoga gradilišta.

Prije same novogradnje valjalo bi izvesti ove predradnje:

1. Cesta. Do novogradnje na visini 994 m. treba izgraditi cestu. Kraj stare planinarske kuće bila je visina ceste 914 metara tako, da treba svladati uspon od 80 m. Uz 5,6 posto potrebna je duljina ceste 1.500 m. Na tih 1,5 km ceste trebaće najmanje dva zavoja sa 1%, što uvjetuje produljenje za svaki zavoj od 100 metara. Prema tomu treba ukupno izgraditi 1.700 metara ceste. Tekući metar ceste kod širine od 5,0 m stoji Din 200 pa prema tomu cesta stoji Din 340.000.

2. Opskrba vodom. Predmijeva se da vrela daje barem 0,3 lit. u sekundi (elsterina od 100 m³ a Din 800 jeste Din. 80.000.—; uređenje vrela Din 10.000.—; cjevovod 1 km 5 cm cijev a 12 kg (12.000 kg po Din 10.—) to jest 120.000.—; jakrak 1000 a 1,0 m³ (1000 po Din 20.—) to jest Din 20.000.—; strojevi za dizanje vode na 100 m t. j. 80.000 Din, ukupno Din. 310.000.— Prema tomu bi opskrba novog doma vodom na odabranom mjestu stajala Din 310.000.— i to bez dostu stajala Din 310.000.— i to bez doprinosa, što bi ga društvo platilo Higijenskom zavodu za eventualnu zajedničku uporabu vodovoda, koji bi bio izveden u svrhu dačke planinarske kuće na Malom Sljemenu. Povrh toga teretili bi društvo trajno troškovi održavanja dozovne ceste i pogona vodovodnih strojeva. Iz ovoga slijedi da bi same predradnje prije početka gradnje doma na

novom mjestu stajale ukupno 650.000.— dinara.

Prednosti gradnje na starom mjestu u poredbi sa gradnjom na novom mjestu sastoje u tom, što tamo ne treba graditi privozne ceste, a ima dva izvora vode u neposrednoj blizini. Osim toga ondje ima gotova prostrana sunčana terasa, izgrađen podrum i star. temelji kuće; vanredan položaj sa živim planinarskim kretanjem, 2 prostrana vrta za povrće; a sve to zajedno vrijedi najmanje Din 200.000.—. Stoga prštednja pri gradnji na starom mjestu iznosi prema gradnji na novom mjestu Din. 850.000, a k tomu valja još dodati jučer raspisanu nagradu za »arhitektonske!« planove novog doma u iznos od Din. 27.000.—, dakle ukupno Din. 877.000.—.

Iz gornjeg mišljenja iskusnog i uvaženog tehničkoga stručnjaka slijedi, da bi se samim predradnjama za gradnju novog planinarskog doma na novom mjestu iscrpila cijela osigurina (Dinara 835.000.—) što ju je društvo primilo kao premiju za izgorjeli star Tomislavov dom, tako da za novu gradnju ne samo da ne bi ostalo ništa, nego bi se društvo još moralo zadužiti za Dinara 42.000.—! Kako se pak u društvenom glasilu »Hrv. Planinaru« i u člancima opetovano govorilo o gradnji »reprezentativnog i veličanstvenog doma« s hotelskim komforom i o »velikom osnovama« (što se jasno vidi i iz objavljenog »arhitektonskog natječaja«), u kojima se navijestila potpuna izgradnja takovog doma troškom od više milijuna dinara i to u roku od 5 godina, od kojeg se doma još ove godine imade izgraditi prostrano prizemlje: pita se, kako i otkud će središnji upravni odbor smoci u ovim vremenima teške krize tolike svote za ostvarenje svojih velikih planova? Dosadašnje najavljenе odborove akcije, kao sabirna i zasnovana javna predstava pred katedralom nisu imale vidnog

ZAJLJETNE HALJINE!

Donašamo u najvećem izboru

Imprimé svilene tkanine, orandi, buret, eponge, pike i mnoge druge tkanine za pranje!

Sebinec
I DRUG

ZAGREB-RADIČEVIĆ
POODNA KUĆA - KVALITETE - IZLORA UULUSA

uspjeha, a o kakovom većem mišljenjskom zajmu jednomu kulturnomu društvu bez jake i sigurne podloge danas, nema ni govora.

To su evo razlozi, koji su ozbiljno zabrinuli nekolicinu začasnih utemeljiteljih i redovitih članova H. P. D. te ih ponukali da su na osnovu društvenih pravila i u vezi sa t. 7 dnevnoga rešenja podnijeli glavnoj jurišnoj 60-godšnje, skupštini društva prijedlog:

1. da se u smislu § 6 t. 7 društvenih pravila kao i uporabno ugovora i stečenog prava dosjelozi proglase za nevaljane i nštete odluke Središnjeg upravnog odbora H. P. D. srđišnjice o neovlaštenom odreknuću od dosadašnjeg vanredno prikladnog mjesta za gradnju novog Tomislavova doma i o prihvatu posve neprikladnog mjesta u okolišu prve glavice iza piramide na zapadu prema Malom Sljemenu;

2. Taj zaključak ima se hitno i bez odlaganja podnijeti poglavarstvu i zastupstvu grada Zagreba sa molbom da ga izvoli uzeti na znanje i uspostaviti u prijašnje stanje uporabni odnosaj sa H. P. D. za gradnju novog društvenog doma na mjestu, gdje je stajao izgorjeli dom.

Svoje stvarno obrazloženje ovog prijedloga završuju prediagaji ovim ozbiljnim pozivom skupštinarima: »Stoga se valja vratiti na realnu bazu i graditi s onim što društvo ima, a ništa na dug, kako je to H. P. D. uspjehom činilo do časa, kad je novi odbor preuzeo upravu društva. Realna pak baza znači novogradnju doma na starom mjestu s raspoloživim sredstvima od oko Dinara 1.000.000.— i da se započne graditi što prije još ove godine.

Periculum in mora: postoji opasnost, da će se razbježati zagrebačko članstvo, ako doskora ne vidi novi dom u gradnji, a da se to osjeti i takova gradnja omogućiti, postoji jedan jedini uvjet, a taj je po našem uvjerenju prihvat našega gornjega prijedloga i njegovo što hitnije provedenje.

Nema sumnje da bi neprihvat gornjega prijedloga značio, da će biti teško oštećeni materijalni i moralni interesi ne samo središnjice H. P. D. nego i društvenih podružnica, a gradnja novog društvenog doma na Medvednici kraj poznatih sadašnjih prilika, ako ne uopće osujećena, a ono odgođena na neizvjesnu budućnost.

Prof. Josip Pasarić.

Uspjeh mature ž. prebrandije ss. milosrdnica

Zagreb, 23. VI. Danas je svršeno maturalni ispit u ženskoj preparandiji čl. sestara milosrdnica u Zagrebu. Izaslani ministar prosvjete b'o je profesor sveučilišta u Skoplju dr. Josip Matasović.

Ispitu je pristupilo 26 kandidatkinja. 22 od njih su s uspjehom položile a 4 imaju popravak na 2 mjeseca.

LJEČILIŠTE KRAPINA — sistem Kneipp — Winternitz liječi bolesti živaca, disala, probavila, reumatizam itd. Upute daje: dr. Mirko Crkvenac u Krapini.

S'noć su stigli u Zagreb da sudjeluju na svečanog konsekraciji nadbiskupa koadjutora preuzv. gg. vrhbosanski nadbiskup dr. Ivan Ev. Sarić, beogradski nadbiskup o. Rafael Rodić, hrvoravčki biskup dr. Josip M. Carević, dubrovački biskup Miho Pušić, krčki biskup dr. Josip Srebrnić, a jučer poslije podne stigao je avijon iz Sušaka s'njiški biskup dr. Ivan Starčević. Jučer je još stigao križevački viadika preuzv. g. dr. Dionizije Njardari, a jutros žbrenski biskup preuzv. g. dr. Jerolim Mileta i skopljanski biskup dr. Ivan Gnidovec. O podne je stigao albanski biskup iz Alesije preuzv. gosp. Bumč. Pred dva dana stigao je još splitski biskup preuzv. g. dr. Kvirin Klement Bonefačić.

Danas u 5 sati poslije podne stiže iz Beograda apostolski nuncij preuzv. g. dr. Hermenegildo Pellegrinetti i dakovački biskup preuzv. g. dr. Antun Akšamović

Osim toga stiže danas pos'je podne iz Basela kolega preuzv. g. nadbiskupa-koadjutora u »Germanikumu« dr. Alojzije Schenker, koji je sada u Baselu upravitelj župe.

Preuzv. g. nadbiskup-koadjutor dr. Alojzije Štepinac uzeo je za geslo svoga djelovanja riječ psalmiste: »In Te Domine speravi«. Njegov grb ima modru podlogu s nadbiskupskim insigulijama, u sredini je križ, a na stranama lijevo i desno zabilježena su grčka slova A i O. Ispod modrog polja »pisano je spomenuto geslo.

Svečana konsekracija nadbiskupa-koadjutora preuzv. g. dra Alojzija Štepinca bit će obavljena sutra u 8 sati za prisutstva pontifikalne sv. Mise. Konsekraciju će biti Hrvatski Metropolita preuzv. g. dr. Antun Bauer, a suzareditelji vrhbosanski nadbiskup preuzv. g. dr. Ivan Ev. Sarić i splitski biskup dr. Kvirin K.

Obred biskupskog posvećenja

Jedan od najljepših obreda katoličke Crkve — Opis obreda — Preuzvišenog dra Stepinca posvetit će preuzv. gg.: dr Bauer, hrvatski metropolita, dr I. E. Šarić, nadbiskup vrhbosanski i dr K. K. Bonefačić, biskup splitski

U nedjelju 24. o. mj. obaviti će se u prvostolnoj crkvi preko pontifikala konsekratora Hrvatskoga Metropolite zagrebačkoga nadbiskupa preuzv. g. dra Antuna Bauera uz sukonsekratore preuzv. gg. vrhbosanskoga nadbiskupa dra Ivana Evandelista Šarića i splitskog biskupa dra Kvirina Klementa Bonefačića konsekracija.

Obred konsekracije je jedan od najveličanstvenijih obreda katoličke Crkve, pa zato donosimo kratki opis obreda, što će sigurno dobro doći svima onima, koji će imati sreće, da prisustvuju ovom obredu. Obred se odvija ovako:

Biskupi suzareditelji dovest će novoga nadbiskupa pred nadbiskupa zareditelja (nadbiskup Bauer). Tada će stariji biskup suzareditelj osloviti zareditelja:

— »Prečasni oče, sveta mati Crkva katolička traži, da ovog prisutnog svećenika podignete na biskupsku službu.

Na to biskup zareditelj (Msgr. Bauer) stavi pitanje:

— »Imadete li odredbu apostolsku?»

Biskup suzareditelj odgovori:

— »Imađemo».

Biskup zareditelj na to rekne:

— »Neka se čita».

Kada se pročita Apostolski list, biskup zareditelj rekne:

— »Bogu hvala!»

Zatim sjednu biskupi i izabran novi biskup, te se obavljaju t. zv.

Examen, ispitivanje, u kom novi biskup obećaje u svemu se prilagoditi Sv. Pismu, prema sv. Pismu puk poučavati, držati otačke predaje i odredbe Sv. Stolice, prema njima poučavati, vršiti poslušnost Papi, čuvati se svakog zla, sprovođiti čisti i trijezan život, baviti se Božjim stvarima, a klonuti se svjetovnih, paziti na poniznost i ustrpljivost, te u njima i druge vježbati, gojiti prijatnost i milosrdnost prema siromasima, patnicima i svim bijednicima.

Zatim ispituje biskup zareditelj izabranog biskupa o njegovoj vjeri u glavne istine kršćanske.

Iza toga pode izabrani biskup k biskupu zareditelju, te mu poljubi ruku, a onda ga biskupi suzareditelji odvedu k posebno pripremljenoj kapelici, gdje se novi biskup obuče na biskupsku.

Preuzv. g. dr I. E. Šarić, prvi sukonsekrator

Odmah tada započne sv. Misa, koju čitaju zajedno i biskup zareditelj i izabrani biskup.

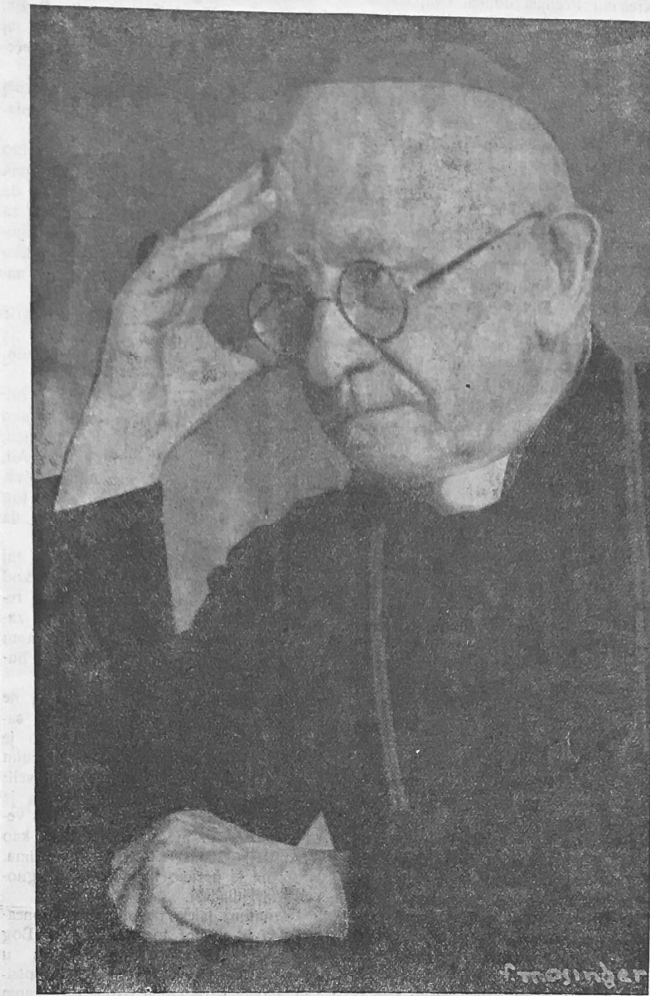
Kratko vrijeme iza pročitane Poslanice, sjednu opet biskupi pred biskupa zareditelja, koji upozoruje novog biskupa na biskupske dužnosti. Iza kratke molitve svi kleknu, a

novi se biskup baci niče na lijevo uz biskupa zareditelja i mole se Litanije svjeh svetih. Na koncu Litanija stanu sva tri biskupa te blagosiljuju, svete i posvećuju novoga biskupa.

Poslije Litanija sva trojica biskupa polažu ruke na glavu novoga biskupa i govore:

— »Primi Duha Svetoga».

Zatim biskup zareditelj u prekrasnoj Prefaciji apom'nje, kako je sam Bog pou-

Hrvatski metropolita preuzv. g. dr Antun Bauer, koji će konsekrirati preuzv. dra Alojzija Stepinca.

čio ljude, da dragocjeno odijelo nose veliki svećenici, pa moli Boga, da novi biskup tako sja u svim krepostima, kako sja zlato i drago kamenje, u koje je zaognut.

Usred ovih lijepih molitava poveže se novom biskupu glava vrpcom, jer će mu je pomazati sv. Krizmom zareditelj, zazvavši prije Duha Svetoga.

Mažući glavu na mjestu tonzure (biskupska tonzura nešto je veća od obične svećeničke) sv. Krizmom govori biskup zareditelj:

— »Neka se pomaže i posveti glava tvoja nebeskim blagoslovom u redu biskupskom. U ime Oca i S'na i Duha Svetoga».

Sama pak sveta Krizma, kako je poznato, simbol je Isusa, kojega Alter Ego je biskup u još većoj mjeri negoli obični svećenik. Onda opet nastavi biskup zareditelj prefaciju u kojoj mol, da obilje ovog blagoslova potpuno obuzme novog biskupa te bude jak u vjeri, ljubavi, miru i navještanju Božje riječi te uopće uzmožne što bolje vršiti biskupsku službu. Među njim govori tu i ove riječi:

— »Tko ga proklinje, neka sam bude proklet, a tko ga blagosilja, neka sam bude blagoslovljen».

Zatim moli, da novi biskup bude revan u službi, da bude svima sve.

Iza toga moli se psalam, koji govori o pomazivanju glave uljem.

Tada se stavi novom biskupu o vrat vezica, na koju će staviti ruke, iza kako mu ih biskup zareditelj pomaže svetom Krizmom. Kod svećeničkog reda ruke su pomazane katekumenskim uljem. Svećenije je ovo mazanje svetom Krizmom, kojim se prosji još obilnije posvećenje. Iza toga predaje se novom biskupu pastirski štap, koji dotakne kažiprstom i srednjim prstom, koji su još pomazani sv. uljem. Iza

toga blagosilje se i predaje novom biskupu prsten, simbol vjernosti prema stadi i Crkvi.

Tada slijedi dirljiv obred, u kom zareditelj stavlja na leđa novom biskupu knjigu sv. Evandjelja govoreći:

— »Primi Evandjelje i pođi, propovijedaj narodu sebi povjerenu; moćan je Bog da ti umnoži milost svoju«, t. j. da ti ne bude taj teret težak.

Zatim daje zareditelj novom biskupu poljubac mira.

Tada se nastavi Misa do Prikazanja. Prije Prikazanja u znak zahvalnosti donosi novi biskup darove svom posvetitelju. A što će biskupu darovati nego kruh i vino i svijeeće — što je sve potrebno kod sv. Mise.

Jednu sv. Hostiju posvete oba biskupa i jedan kalež pa kod sv. Pričesti ostavi biskup posvetitelj jedan dio sv. Hostije za novog biskupa i s njim ga pričesti; isto mu tako ostavi i sv. Krvi.

Iza kako biskup zareditelj podijeli misni blagoslov, dobiva novi biskup m'tru, zatim blagoslovljene rukavice, na koje mu opet metne prsten. Iza toga povede ga biskup zareditelj na biskupski tron, gdje mu dade u lijevu ruku pastirski štap. Okrenuvši se poslije toga oltaru, zapjeva biskup zareditelj.

— »Tebe Boga hvalimo!»

Dok se pjeva »Tebe Boga hvalimo!«, povedu biskupi suzareditelji novoga biskupa kroz crkvu, a on putem pod mitrom s apostolskim štapom u lijevoj ruci diže tiho svoj biskupski blagoslov. Iza »Tebe Boga hvalimo!« rekne još jednu molitvu za novoga biskupa, a onda novi biskup dade svoj prvi svećeni blagoslov.

Napokon će podati novi biskup dirljivi dokaz poštovanja i zahvalnosti prema svome zareditelju. Zareditelj naime

stoji na strani Evandjelja zajedno s biskupima suzarediteljima, a novi biskup pode na stranu Poslanice i tu, imajući na glavi m'tru i u lijevoj ruci pastirski štap, poklekne na jedno koljeno i zapjeva svome zareditelju:

— »Ad multos annos! — Na mnoga ljeta!»

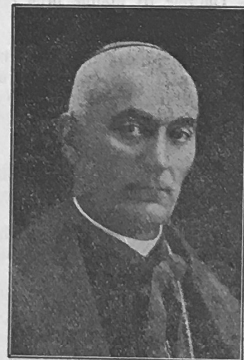
To ponovi u sredini oltara i pred samim zarediteljem, svaki puta povišenijim glasom. Iza trećeg puta zagre se i podadu si poljubac mira. Isto tako učine i biskupi suzareditelji. Iza zadnjeg Evandjelja svršava se taj velebn obred.

Nadbiskup-koadjutor i naše selo

Uspomena jednog seljaka.

Nezaboravni su mi ostali dani velikih manifestacija sveslavenske, a i međunarodne katoličke omladine u Brnu godine 1922. Na to veliko slavlje, koje prirediše bratske katoličke čehoslovačke organizacije, pošto nas je iz naše države oko 1500 Hrvata i Slovenaca, a bilo je prilično i Srba, naročito iz Beograda. Bili su zastupani svi staleži, a najviše seljačka organizirana omladina. Kao uvijek u sličnim zgodama među ljudima koje vežu isti ideali, sklapala su se poznanstva, upoznavali su se među sobom i davali pobude za novi rad.

Za nas Hrvate bila je određena jedna velika srednjoškolska zgrada, prostrta po svim sobama sa puno ražene i pšenične slame. Uхватismo brže bolje mjesto, kako je tko znao i mogao, i odložimo prtljagu. Kad smo tako bili sigurni za stan i krov nad glavom za vrijeme našeg boravka u Brnu, počesmo se upoznavati međusobno s lijevim i desnim susjedom, s kojim ćemo prospavati, a i inače proboraviti onih par dana na toj slami. Meni su bili susjedi v'č. g. Matija Ivšić i Alojzije Stepinac, sadanji novomenovani nadbiskup - koadjutor, a za onda seljak-omladinac iz Krašića. Naravno nas dva kao ljudi iz sela i seljački omladinci, brzo se sprijateljismo i ostadosmo za vrijeme cijele manifestacije zajedno. Razgledavamosmo grad i njegove znamenitosti, kao i pojedine priredbe onih dana. Napose nas interesirala velika gospodarska izložba, koja je bila priredena za one dane, a posjećivali smo je redovito svaki dan. Jednog dana za vrijeme razgledavanja reče mi Stepinac, sada Preuzvišeni nadbiskup-koadjutor: »Miško, vidi se, da smo mi pravi seljaci i seljačka djeca, kad nas toliko zanima sve, što je u vezi sa napretkom sela, a ovi drugi lete po kojekakvim paradama, pa nazalost i naši seljački omladinci, koji su došli ovamo«. Sjećam

Preuzv. g. K. K. Bonefačić, drugi sukonsekrator

se dobro uvijek, s kakvom je ozbiljnošću to izgovorio.

Kad smo se jednom zgodom sastali u Zagrebu, prije nego je odlučio da ostavi svoje drago selo i mukotrpn, ali časti i slobodni seljački život, i da otide na visoke filozofske i bogoslovne studije u Vječni grad Rim, predmet našeg razgovora bilo je i opet selo i seljački život. Pripovijedao mi je o svom gospodarstvu, a napose o svojim lijepim vinogradima, s kojima je imao veliko veselje, zatim o svom radu i nastojanju, koje čini oko gospodarstva, a napose oko svojih vinograda. Interesira se za gospodarske, socijalne i kulturne prilike mogjeg sela, a i cijele moje okolice — Posavine oko Šeska. Pravi kulturni i staleški prvoborac i vođa svog seljačkog naroda. Nesebičan i nepatvoren školovani seljak i seljački prija-

